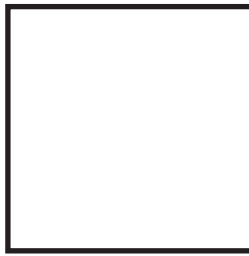

МЕСТО ЗА
НАЛЕПНИЦУ

PROBNA MATURA

TEST IZ OPĆEOBRAZOVNOG NASTAVNOG PREDMETA

BOSANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

UPUTSTVO ZA RAD

Pažljivo pročitajte ovo uputstvo.

Ne otvarajte test i ne počinjte da rješavate zadatke dok Vam dežurni nastavnik to ne dozvoli.

Test sadrži 24 zadatka, koje treba riješiti za 180 minuta. Pojedinačni bodovi navedeni su u testu u svakom zadatku. Maksimalan broj bodova je 28.

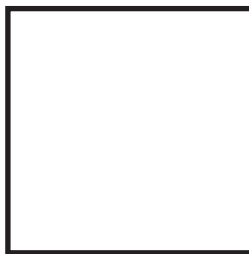
Odgovore pišite hemijskom olovkom **na mjestima koja su predviđena za odgovore**. Obratite pažnju da se zadaci razlikuju po načinu na koji treba da date odgovor.

Pišite čitko, latiničkim slovima, vodeći računa da Vaši odgovori budu razumljivi, ali i gramatički i pravopisno ispravni. Odgovori ne treba da budu napisani svim velikim slovima. Ako uočite grešku, zapisano precrtajte i napišite novi odgovor. Nečitki zapisi i nejasne ispravke bodovat će se sa nula (0) bodova.

U zadacima sa ponuđenim odgovorima izabrat ćete tačan odgovor tako što ćete obojiti odgovarajući kružić / odgovarajuće kružiće. Ukoliko u ovim zadacima pored tačnih odgovora obojite i netačne, dobit ćete nula (0) bodova.

Imajte povjerenja u sebe i svoje sposobnosti. Želimo Vam mnogo uspjeha u radu.

Broj strana u testu:	12
Broj praznih strana:	1

1. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Obojte kružić ispred tačnog odgovora u skladu sa pravopisnom normom bosanskoga jezika.

☐	potpis, hjebčić, predhodni, bilježka
☐	podpis, hljepčić, prethodni, bilješka
☐	potpis, hljepčić, prethodni, bilješka
☐	podpis, hjebčić, predhodni, bilježka

2. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Koju funkciju/službu u navedenoj rečenici vrši podvučena riječ?

On uze tespih u ruke.

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

☐	subjekt,
☐	objekt,
☐	predikat,
☐	prilog.

3. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Na osnovu datih asocijacija, u prazno polje upišite o kojem književnom ostvarenju je riječ?

Homersko pitanje

12 311 stihova

Millman Perry

Avdo Međedović

4. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

Mula Mustafa Bašeskija napisao je:

☐	putopis,
☐	dnevnik,
☐	memoare,
☐	ljetopis.

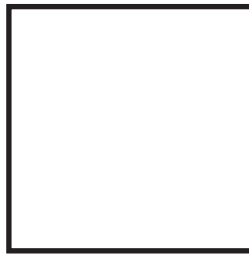
5. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Obojte kružić ispred tačnog odgovora. Pripovijetku *Post* napisao je:

☐	Ahmed Muradbegović,
☐	Abdulah Sidran,
☐	Dževad Karahasan,
☐	Derviš Sušić.

6. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Pažljivo pročitajte tekst i odgovorite na zadato pitanje.

Nazivali su je književnošću elitnih krugova. Djela iz ove epohe su pisana na turskom, perzijskom i arapskom jeziku. Žanrovi po kojima je bila prepoznatljiva ova vrsta književnosti bili su: gazeli, kaside, munadžati, tarihi i sl.

O kojoj književnosti je riječ?

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

☐	književnosti XX stoljeća,
☐	srednjovjekovnoj književnosti,
☐	divanskoj književnosti,
☐	savremenoj književnosti.

7. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Jedno od navedenih književnih djela je ekranizirano.

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

☐	Romeo i Julija,
☐	Zeleno busenje,
☐	Ženidba Smailagić Meha,
☐	Sjene narova drveta.

8. zadatak

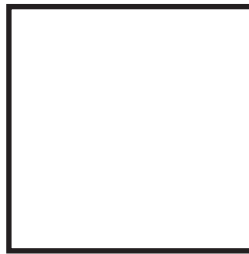
101112010201

broj bodova: 1

U okviru koje faze razvoja bosanskoga književnog jezika se javljaju pisana aktivnost na narodnom jeziku, divanska književnost/stvaralaštvo na turskom, perzijskom i arapskom jeziku i alhamijado literatura?

Na liniji ispod napišite tačan odgovor.

---

9. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Pročitajte odlomak iz romana *Bihorci* Ćamila Sijarića.

“...Pa i pored svih takvih zgoda, o kojima se obično znalo, putem od Bihora ka Novom Pazaru zacrveni se počesto, komora – kljuse ili dvoje pod sanducima, za njima žene i muškarci, i djeca u novim opancima, mala u naručju i na krkačama – i puno suza i uzdaha za svojim mrtvim djedovima koji ostaju tu u Bihoru. Tako u tu tuđu neznanu zemlju odu konopljane bihorske košulje, šarene uzice, išarani ćilimi, ispisani pasoši, rastužena srca – sad nekako velika, jer su tužna, i jer sad najviše osjećaju: odvajaju se od rodne zemlje, od krša, od puta, od njive, od pojila. Uz put do Pazara govore tiho, i nekako svečano – jer sam taj čas zahtijeva tako: pominju se očevi i odive, i drugih imena na stotine, i ono što se zaboravilo: dar kakav, pozdrav kome, sitan dug.”

Kojim dijalektom bosanskoga jezika je napisan odlomak?

Obojte kružić ispred tačnog odgovora

☐	istočnobosanski,
☐	istočnohercegovački,
☐	sandžački,
☐	zapadnobosanski,
☐	zapadnohercegovački.

10. zadatak

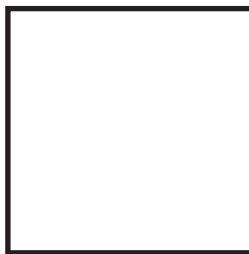
101112010201

broj bodova: 1

U riječi **predsjednik** se odstupa od koje glasovne promjene?

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

☐	palatalizacije,
☐	jednačenja suglasnika po zvučnosti,
☐	jednačenja suglasnika po mjestu tvorbe,
☐	nepostojanoga a.

11. zadatak

101112010201

broj bodova: 2

A. Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

Bijaše čitao je glagolski oblik:

☐	perfekt,
☐	imperfekt,
☐	pluskvamperfekt.

B. Na liniji napišite kako glasi aorist 1. lica jednine glagola biti _____

12. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Obojte kružić ispred tačnog odgovora. Roman *Grozdantin kikot* Hamze Hume je:

☐	kriminalistički roman,
☐	roman lika,
☐	lirski roman,
☐	historijski roman.

13. zadatak

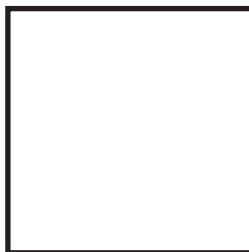
101112010201

broj bodova: 1

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

Didaskalije su:

☐	vođenje pismene komunikacije dviju ili više osoba.
☐	pjesme sa utvrđenim brojem stihova (uvijek imaju 14 stihova) i sa utvrđenim njihovim rasporedom u strofe (prve dvije strofe imaju po četiri stiha — dakle, dva katrena; druge dvije po tri stiha — dakle, dvije tercine).
☐	dio dramskog teksta koji ima pomoćnu ulogu da reditelje, glumca ili čitaoca upozna sa izgledom scene, odnosno ambijentom u kom se događa određena radnja.
☐	vođenje usmene komunikacije dviju ili više osoba.

14. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

Umihana Čuvidina je bošnjačka pjesnikinja iz:

☐	perioda moderne književnosti,
☐	perioda ekspresionizma,
☐	perioda impresionizma,
☐	alhamijado književnosti.

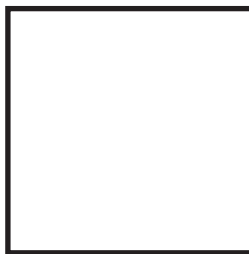
15. zadatak

101112010201

broj bodova: 2

Obojte kružić u odgovarajućem polju tako da povežete odgovarajuće epohe sa opisanim odlikama.

	realizam	alhamijado književnost	savremena književnost	usmena književnost
Prenosila se usmenim putem sa koljena na koljeno, kolektivno stvarana, obiluje narodnom oštroomnošću.	☐	☐	☐	☐
Počinje od kraja Drugog svjetskog rata, dehumanizacija čovjeka, raznovrsnost forme, intertekstualnost.	☐	☐	☐	☐
Književnost nastala na narodnom jeziku pisana arabicom, nastala u 16. stoljeću u Bosni i Hercegovini.	☐	☐	☐	☐
Epoha proze, nastoji što vjerodostojnije prikazati društvene pojave, odnose i likove iz stvarnog života.	☐	☐	☐	☐

16. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Pročitajte stihove pjesme Muse Ćazima Ćatića i odgovorite na pitanje.

“Gospode, evo na sedždu ti padam,
I kajem grijeha pod tvojom dobrotom -
I molitvu ti u stihove skladam,
Proseć: "Ah, daj mi smisao za ljepotom!" -
Gospode, evo, na sedždu ti padam! ...“

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

Koji motiv dominira u navedenim stihovima?

☐	ljepota,
☐	razočaranost,
☐	pokajanje,
☐	priroda.

17. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

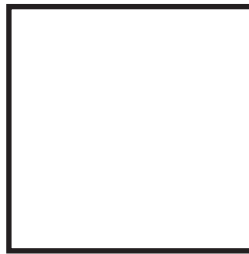
Pročitajte odlomak iz knjige Muniba Maglajlića i odgovorite na zahtjev.

“Kao i u primjeru drugih nacionalnih književnosti, bošnjačka književnost se također odvija u dva glavna toka, koje čine usmena književnost, na jednoj i pisana književnost, na drugoj strani. Uobičajeno je da se usmena književnost razmatra izvan dijahronijske podjele, tj. žanrovski (lirska pjesma, balada, epska pjesma, usmena predaja i sl.) dok je u primjeru pisane književnosti uobičajen pristup posredstvom dijahronijske podjele (npr. srednjovjekovno, osmansko, austrougarsko, razdoblje između dva svjetska rata i sl.), a onda se u okviru svakog izdvojenog razdoblja dalje vrši žanrovska podjela različitih vrsta lirske pjesme, dramskih te prozних oblika (roman, pripovijest, pripovijetka, kratka priča i sl.)”

Na liniji napišite na osnovu čega se uobičajeno razmatra usmena bošnjačka književnost.

_____

18. zadatak

101112010201

broj bodova: 2

Za dati niz riječi napišite skraćenicu prema pravopisnoj normi bosanskoga jezika.

množina _____

efendija _____

Bošnjačko nacionalno vijeće _____

19. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

U datoj rečenici pronađite i podvucite pridjeve koji imaju stepen komparativa.

Mi smo imućniji od seljaka, a oni su plemenitiji od nas.

20. zadatak

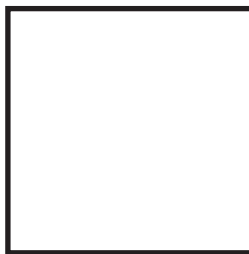
101112010201

broj bodova: 1

Za imenice srednjeg roda jednine vokativ je uvijek jednak jednom od padeža, kojem?

Obojte kružić ispred tačnog odgovora.

☐	instrumentalu,
☐	dativu,
☐	nominativu,
☐	lokativu.

21. zadatak

101112010201

broj bodova: 2

Na osnovu datih opisa raspoznavajte odlike bajronizma i odlike petrarkizma.

Na linijama pored napišite svoje odgovore.

- a) Sonet postaje osnovna forma lirске poezije; ističe se pisanje ljubavne lirike na narodnom jeziku; ljubav prema ženi je jedinstvena stvaralačka inspiracija; u prvi plan dolaze slast i muka ljubavnog doživljaja. _____
- b) Ne pokoravati se uvriježenim, konvencionalnim pravilima i moralu, već se boriti protiv licemjerja; biti slobodnog duha, čak ispoljavati svoje buntovne ideje; snalaziti se bolje u društvu buntovnog divljaka nego u sredini koja je civilizirana, ali i licemjerna;
_____

22. zadatak

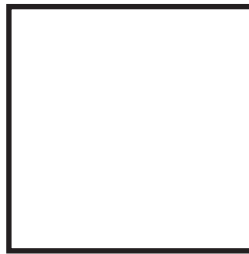
101112010201

broj bodova: 1

Nakon pročitanoг odlomka iz romana *Bez nade*, **obojte** kružić ispred **netačne** tvrdnje.

“U novim odnošajima Alaga je bio odijeljen, otcijepljen od sveg ostaloga svijeta. On ne živi više usporedo s njime, a što koji dan više, tim su točnije, oštrije odsječene granice između njih. Neko nepovjerenje, odvratnost, neka nejasna mržnja svega, što je novo, bio je putokaz Alagi za njegove nazore i misli, a sve je završavalo u najvišem vrhuncu tako da ne smije dolaziti u doticaj sa svakim, ili, što više, čuvati se takovih doticaja, napose s ljudima koji su tek došli bilo u kojem zvanju.”

☐	Alaga uporno odbija novo i teži za starim,
☐	Alagu ne napušta nada u povratak starog,
☐	Alaga je naprednjak i zastupnik ideje o razumnoj adaptaciji u novim prilikama,
☐	Alaga raskida stara prijateljstva.

23. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Pažljivo pročitajte naslove književnih djela i **obojte** kružić ispred naslova **romana**.

☐	<i>Zelena busenje</i> Edhem Mulabdić,
☐	<i>Post</i> Ahmed Muradbegović,
☐	<i>Azra</i> Hajnrih Hajne,
☐	<i>Hamlet</i> Vilijem Šekspir.

24. zadatak

101112010201

broj bodova: 1

Pažljivo pročitajte dati tekst i odgovorite na pitanje.

Fizika proučava sve aspekte prirode, uključujući i ponašanje objekata pod dejstvom sila, kao i prirodu i porijeklo gravitacionog, elektromagnetnog i nuklearnog energetskeg polja. Njezin zadatak je da formuliše sveobuhvatne principe koji povezuju i objašnjavaju sve raspoznatljive fenomene. Fizika se bavi širokim spektrom fenomena, od subatomskeg čestice do galaksija. U to spadaju najosnovniji objekti od kojih su sačinjeni svi ostali objekti i zato se za fiziku kaže da je fundamentalna nauka.

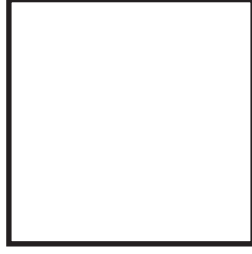
Kojim funkcionalnim stilom je napisan dati tekst? _____

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

PRAZNA STRANA

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

U SIVIM POLJIMA NE PISATI

U SIVIM POLJIMA NE PISATI